

POSTANOWIENIE

21 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 21 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B.K. i J.K.
przeciwko Syndykowi masy upadłości Banku spółki akcyjnej w upadłości w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej B.K. i J.K.
od postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 22 sierpnia 2024 r., I ACz 2391/24,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powodów na rzecz pozwanego 810 zł (osiemset dziesięć) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Powodowie B.K. i J.K. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 22 sierpnia 2024 r. w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Banku spółki akcyjnej w upadłości w W. o ustalenie.

W odpowiedzi pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na występowanie istotnego zagadnienia prawnego oraz rozbieżności w orzecznictwie dotyczących art. 189, art. 91 ust. 2 w zw. z art. 236 ust. 1 i art. 246 p.u.

Bliższa analiza skargi kasacyjnej nie wykazała występowania żadnej z powołanych przyczyn kasacyjnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Z kolei powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Wskazane przez skarżących wątpliwości co do wykładni powołanych przepisów prawa są w istocie pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Zapatrywanie, że należy prowadzić postępowanie z udziałem syndyka w zakresie, w jakim osoba fizyczna domaga się stwierdzenia nieważności lub nieistnienia stosunku prawnego kredytu, opiera się na błędnym założeniu, iż roszczenie w zakresie ustalenia nieistnienia kredytu nie podlega zgłoszeniu do masy w trybie zgłoszenia wierzytelności. Postępowanie w zakresie ustalenia

nieistnienia stosunku prawnego nie może się toczyć, ponieważ roszczenie to dotyczy masy upadłości i jak każde roszczenie o świadczenie majątkowe oparte na stosunku obligacyjnym podlega zgłoszeniu do masy upadłości po zastosowaniu konwersji, i co do zasady nie może podlegać zabezpieczeniu na majątku masy upadłości. Do kategorii spraw dotyczących masy upadłości należy zaliczyć każde postępowanie sądowe, którego wynik może mieć wpływ na stan masy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

(ag)

[SOP]

[a.ł]